

6 PRAKTIČKÁ CVIČENÍ

6.1 Lekce 1

6.1.1 Rytmus ruského slova

Základem rytmické stránky ruské řeči je střídání přízvučných slabik s nepřízvučnými. Charakteristika ruského přízvuku, jeho vlastnosti a rozdíly mezi přízvučnou a nepřízvučnou slabikou jsou popsány v předcházející části textu. V příslušné kapitole jsou vysvětleny také používané symboly.

V souvislosti s volností a pohyblivostí ruského přízvuku lze rozlišit šest základních rytmických (fonetických) modelů ruských slov. Jedná se o jednoslabičná, dvojslabičná a trojslabičná slova, v nichž je přízvuk vždy na jiné slabice. Neznamená to však, že se v ruském jazyce nevyskytují slova o více slabikách.

Vzhledem k tomu, že všechna plnovýznamová slova (a také některá neplnovýznamová) mají jednu přízvučnou slabiku, u jednoslabičných slov není nutné přízvuk v textu označovat. Jediná samohláska ve slově je automaticky přízvučná.

Základní rytmické modely

TÁ	[tá]	дом, кот, том, сам, бок
TA – TÁ	[ta – tá]	домá, котá, томá, самá, бокá
TÁ – TA	[tá – tə]	дóма, тóма, рóма, нóса, по́ла
TA – TÁ – TA	[ta – tá – tə]	погóда, дорóга, сорóка, корóва
TÁ – TA – TA	[tá – tə – tə]	гróрода, зóлота, мólodo, óколо
TA – TA – TÁ	[tə – ta – tá]	городá, головá, дорогá, молокó

TÁ	[t'á]	снег, век, цвет, снять, взять
TA – TÁ	[t'и – t'á]	землá, не взáл, в землé
TÁ – TA	[t'á – t'ə]	берег, нéмец, вéрен, мéсяц
TA – TÁ – TA	[t'и – t'á – t'ə]	Елéна, бельгíец, в недéле, недéля
TÁ – TA – TA	[t'á – t'ə – t'ə]	зрýтели, с вýтязем
TA – TA – TÁ	[t'ə – t'и – t'á]	в сентябрé